

Nestátní památky znovu vítají své návštěvníky

Se začátkem května se veřejnosti otevřely některé nestátní památky, a to v režimu, který dovoluje současná situace. Některé objekty konečně zpřístupnily své venkovní areály, zahájily výstavy a tam, kde to je možné, pro návštěvníky zavedly koncept samostatných prohlídek. Památkové objekty dále pro nadcházející sezonu připravují řadu novinek a zajímavých akcí. Během půlroku trvající nucené přestávky se také část provozovatelů sdružila do Asociace nestátních otevřených památek (ANOPA), čímž zahájila zcela novou formu vzájemné spolupráce. V blízké době Asociace představí svůj první společný program pro veřejnost.

Arcibiskupský zámek v Kroměříži se otevře ihned, jakmile to epidemiologická situace ve Zlínském kraji dovolí. Vzhledem k částečné rekonstrukci zámku je na úvod sezóny připravena varianta jednosměrné volné prohlídky s nástupem přes salu terrenu. Návštěvníci si tak individuálně prohlédnou reprezentační sály a vystoupají i do zámecké věže, kde je umístěna výstava „Panna Maria Křtinská“. **Podzámecká zahrada v Kroměříži** je za příznivého počasí otevřena denně, brány nezavřela ani v nouzovém stavu. Prvními letošními akcemi zde budou Víkend otevřených zahrad 12. a 13. června a koncertní verze muzikálů *Noc na Karlštejně*, *Kleopatra* a *Čas růží* 11. až 13. června.

Arcibiskupský palác v Olomouci se těší na nové návštěvníky v jubilejní 10. sezóně, zatím však zůstává uzavřen a čeká na možnost obnovení komentovaných prohlídek. Nejbližší akcí je 28. května Noc kostelů, během níž bude zpřístupněna biskupská kaple. Novinkou letošní sezóny bude výstava zaměřená na sbírky olomouckých biskupů a arcibiskupů, kterou Arcibiskupství olomoucké připravuje ve spolupráci s Muzeem umění Olomouc a alespoň zčásti nahradí expozice arcidiecézních muzeí v Olomouci a Kroměříži, uzavřené kvůli opravám. Probíhat bude od června do září.

Nejvýše položený královský **hrad Kašperk** na Šumavě otevřel veřejnosti nádvoří už v sobotu 1. května. Na nádvoří je k vidění venkovní výstava připomínající natáčení prvního dílu pohádky *Anděl Páně*. Zájemci se mohou vydat na samostatné prohlídky hradu, přičemž je vedle prostor bývalého paláce zpřístupněna celá východní věž s výhledem na centrální Šumavu. V květnu je otevírací doba od 10.00 do 17.00, od úterý do neděle.

Obdobně už na Prvního máje zpřístupnili **hrad Orlík** nad Humpolcem. Vedle venkovních prostor se lze vydat do poloviny věže, protože v té druhé momentálně hnízdí divoká kachna, jež ve věži sedí na deseti vajíčkách. Jakmile se káčata vyklubou a seskáčou, otevřou na Orlíku celou věž. V květnu je otevřeno od 10.00 do 17.00, od čtvrtka do neděle.

Hrad Svojanov v okrese Svitavy lze navštívit od 4. května. Na hradě byly právě dokončeny rozsáhlé stavební práce spočívající v zajištění hradebních zdí a zdiva v renesančním paláci vnitřního hradu. Během samostatných prohlídek je možné navštívit gotická sklepení hradu a dům zbrojnošů a k zakoupené vstupence si lze projít i venkovní hradní areál. Otevřeno od 9.00 do 17.00, od úterý do neděle.

Hrad Valdštejn nedaleko Turnova otevřel svou bránu také v úterý 4. května. Běžně je zde návštěvníkům dostupná prohlídka hradu bez průvodce. Otevřeno od 9.30 do 16.30 (poslední vstup v 16.30), od úterý do neděle.

Po přestávce, jež tvořivě vyplnily například virtuální prohlídky nebo detektivní hry, se otevřel **Chvalský zámek** v Horních Počernicích, a s ním také interaktivní výstava Leonardo, která bude k vidění do 30. května. Děti i dospělí zavede do světa renesančního génia Leonarda da Vinci. Vystavené vynálezy si můžete prohlédnout, některé dokonce vyzkoušet na vlastní kůži. Otevřeno denně (pondělí až neděle) včetně svátků od 9.00 do 18.00.

Na **zámku Loučeň** u Nymburka se poprvé v tomto roce v sobotu 8. května otevře zámek pro individuální prohlídky expozice věnované Květ(n)omluvě. V jedinečném zámeckém parku s 12 labyrinty a bludišti na vás čeká „Putování za květinami z celého světa“ a děti mohou potkat i květinovou vílu Jiřinku. A v neděli na Den matek mají již tradičně všechny maminky vstup zcela zdarma.

Expozice císařského zámku v dvojměstí **Brandýs nad Labem – Stará Boleslav** zůstávají prozatím uzavřené, avšak volně přístupná je zámecká zahrada, nádvoří a okolí zámku. Lze se také vypravit do muzea na náměstí, židovské synagogy a do areálu kostelů ve Staré Boleslavi.

Další nestátní památky sice zatím zůstávají uzavřené, ale připravené na jistě brzké otevření, po němž mají veřejnosti co nabídnout. **Zámek Karlova Koruna** v Chlumci nad Cidlinou vyčkává na možnost skupinových prohlídek, s nimiž se následně můžete vydat do zámeckých expozic, jež autenticky prezentují starý šlechtický rod Kinských a chov plemene koní Isabel. Vedle běžných prohlídek jsou připraveny speciální kostýmované prohlídky pro děti s komtesou Norou, která dětem představí svůj život na Chlumeckém panství.

Na **zámku ve Žďáru nad Sázavou** pro návštěvníky připravují novou prohlídkovou trasu na téma hospodaření cisterciáků a šlechtických rodů na žďárském panství a dále komentované prohlídky barokní galerií pro odbornou i laickou veřejnost.

V brněnském **letohrádku Mitrovských** také vyčkávají brzkého otevření, od něhož lze shlédnout dvě zajímavé výstavy. Voňavá a sladká Historie mlsání představí prostředí prvorepublikových cukráren, výroben sladkostí, kaváren a koloniálů. Souběžně v suterénním sálu očekávejme rodinnou pohádkovou výstavu Svět skřítků a trpaslíků.

Poutní místo Velehrad je otevřeno návštěvníkům již nyní, a to hlavně díky volnému vstupu do baziliky. Zde je možné zhlédnout výstavu o kardinálu Tomáši Špidlíkovi a v Královské kapli pak výstavu věnovanou arcibiskupu A. C. Stojanovi. Podle epidemiologické situace ve Zlínském kraji se pak možnosti rozšíří nejen o nabídku návštěvy podzemí baziliky, ale také stálé expozice ve Velehradském domě sv. Cyrila a Metoděje s názvem „Velehrad na křižovatkách evropských dějin“ a „Bible pro malé i velké“. Galerie poutní prodejny vedle toho nabídne výstavu fotografií s názvem „Kus arménské duše“. Velehrad se také opět zapojí do akcí, jako je Noc kostelů 28. května a Víkend otevřených zahrad 12. a 13. června.

„Spolupráce v rámci ANOPA provozovatelům nestátních památek (www.asociacepamatek.cz) umožnila cennou výměnu zkušeností a názorů, jež se ukázaly jako společné zejména v době nucených uzavírek kvůli šíření covid-19,“ říká Ing. Kateřina Šrámková, MBA, předsedkyně výkonné rady Asociace nestátních otevřených památek. S výpadkem návštěvníků a příjmů trápily správy všech památkových objektů obecně nejistota a nedostatek financí. Mnohdy na udržení alespoň základního provozu, natož na dostatečnou a odpovědnou památkovou péči.

Společným vytrvalým úsilím a vzájemnou podporou usiluje ANOPA při jednání s vládními kabinetem o konkrétní formu kompenzací, jež by alespoň z části pokryly utrpěné ekonomické ztráty. Dosud totiž nebyl vypsán jediný program, který by podpořil právě nestátní památky. „Podle jejich provozovatelů dává činnost asociace mnohým vědomí, že nejsou ve svých problémech sami, a že existuje naděje v prosazení společných zájmů, možnost silnějšího a srozumitelnějšího hlasu,“ dodává předsedkyně Kateřina Šrámková.

Zdroj: ANOPA